

اثر مصرف خوراکی تره کوهی بر میزان گلوکز، تری گلیسیرید و کلسترول توتال سرم در موش صحرایی دیابتی

مهرداد روغنی* (Ph.D)، محبوبه آقایی (M.D)

دانشگاه شاهد، دانشکده پزشکی، گروه فیزیولوژی و مرکز تحقیقات گیاهان دارویی

چکیده

سابقه و هدف: کاهش دادن سطح گلوکز و لیپیدهای نامطلوب سرم در بیماران دیابتی با استفاده از گیاهان دارویی از اهمیت بالینی زیادی برخوردار می‌باشد. با توجه به وجود شواهد تحقیقاتی مبنی بر شباهت تره کوهی و سیر از نظر برخی مواد مؤثره و ضد دیابتی بودن سیر، لذا در بررسی حاضر اثر مصرف خوراکی و مزمن تره کوهی بر میزان گلوکز، تری گلیسیرید و کلسترول توتال سرم موش صحرایی دیابتی مورد بررسی قرار گرفت.

مواد و روش‌ها: برای این منظور موش‌های صحرایی نر به تعداد ۳۶ سر به طور تصادفی به چهار گروه کنترل، کنترل تحت تیمار با تره کوهی، دیابتی و گروه دیابتی تیمار شده با تره کوهی تقسیم شدند. دو گروه تحت تیمار با تره کوهی نیز پودر مخلوط شده این گیاه با غذای استاندارد موش (۶/۲۵٪) را دریافت نمودند. متغیرهای وزن، گلوکز، تری گلیسیرید و کلسترول توتال سرم در هفته قبل بررسی و در هفته‌های ۲ و ۴ پس از بررسی تعیین گردید.

یافته‌ها: میزان گلوکز سرم در گروه دیابتی افزایش معنی‌داری را در هفته چهارم در مقایسه با هفته قبل از آزمایش نشان می‌دهد ($P < 0/0001$) و میزان گلوکز سرم در گروه دیابتی تحت درمان با تره کوهی کاهش معنی‌داری را در مقایسه با گروه دیابتی در همین هفته نشان داد ($P < 0/05$). بعلاوه تجویز این گیاه به موش‌های گروه کنترل تغییر معنی‌دار در میزان گلوکز سرم ایجاد نمود. از طرف دیگر، سطح تری گلیسیرید در گروه دیابتی افزایش معنی‌داری را در هفته چهارم نسبت به هفته قبل بررسی نشان داد ($P < 0/05$) و سطح تری گلیسیرید در هفته چهارم در گروه دیابتی تحت درمان با تره کوهی در مقایسه با گروه دیابتی به‌طور معنی‌دار پایین‌تر بود ($P < 0/05$). هم‌چنین یک کاهش معنی‌دار در سطح کلسترول سرم در گروه دیابتی تحت درمان با تره کوهی در هفته چهارم در مقایسه با گروه دیابتی مشاهده شد ($P < 0/01$).

نتیجه‌گیری: تجویز خوراکی تره کوهی به مدت یک ماه موجب کاهش معنی‌دار سطح گلوکز، کلسترول و تری گلیسیرید سرم در مدل تجربی دیابت قندی القا شده توسط استرپتوزوتوسین در موش صحرایی می‌گردد.

واژه‌های کلیدی: تره کوهی، گلوکز، لیپید، دیابت قندی، مصرف مزمن، موش صحرایی

مقدمه

دیابت قندی از نظر بالینی یکی از شایع‌ترین بیماری‌های غدد درون‌ریز محسوب می‌شود که بر اساس پیش‌بینی به‌عمل آمده، شیوع آن در جامعه انسانی در آینده افزایش خواهد یافت [۱]. کم‌بود و یا کاهش نسبی میزان انسولین در این

بیماری با عوارض متابولیکی کوتاه‌مدت، نظیر افزایش سطح قند و برخی چربی‌های خون و مشکلات درازمدت شامل نوروپاتی، رتینوپاتی، نوروپاتی و بیماری‌های قلبی-عروقی همراه می‌باشد [۱،۲]. هر چند در حال حاضر درمان اصلی و مؤثر برای دیابت قندی استفاده از انسولین و عوامل